

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Tlačová správa
Bratislava 27.4.2007

Informácie o činnosti úradu za prvý štvrt'rok 2007

I. Činnosť v oblasti dohľadu nad zdravotným poistením

1.1 Ročné zúčtovanie poistného na verejné zdravotné poistenie za rok 2006 **vykonávané v roku 2007**

Proces ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie *sa zásadným spôsobom nemení ani v roku 2007.*

MZ SR vydalo **03.04.2007** novelizovanú *vyhlášku č. 239/2006 Z.z.*, ktorá v prílohách obsahuje aktuálne vzory tlačív k ročnému zúčtovaniu.

Kategórie osôb, ktoré majú povinnosť podať ročné zúčtovanie poistného:

- SZČO (podnikatelia, konatelia s. r. o., sprostredkovatelia a pod.)
- zamestnanci – ak mali v minulom roku aspoň v jednom mesiaci tzv. kolísavý príjem, teda vyšší ako **47.475,- Sk**
- zamestnávateľia – aj za zamestnancov, ktorý ich o to požiadajú
- tzv. samoplatiteľia – ak ich príjem za rok 2006 presiahol **41.400,- Sk**
- poistenci štátu – dôchodca, študent, ak mali príjem vyšší ako **41.400,- Sk**.
- povinnosť podať ročné zúčtovanie sa vzťahuje aj na pracujúcich v zahraničí, ak v roku 2006 bol občan poistený na území Slovenskej republiky a z výšky jeho príjmu mu vzniká povinnosť podať ročné zúčtovanie.

Základné termíny ročného zúčtovania poistného

do 15. mája – zamestnanec s kolísavým príjmom môže požiadať (nemusi) posledného zamestnávateľa z roku 2006 o vykonanie zúčtovania poistného; v prípade, že mal poistenec v roku 2006 viac súbežných zamestnaní, vyberá si sám, ktorý zamestnávateľ mu podá ročné zúčtovanie.

do 15. mája – zamestnanec požiada zamestnávateľa o vystavenie potvrdenia o príjmoch a zaplatených preddavkoch za rok 2006

do 31. mája – zamestnávateľ doručí zamestnancovi, ktorý ho o to požiadal, potvrdenie o príjmoch a zaplatených preddavkoch

do 30. júna – termín na vykonanie a podanie ročného zúčtovania

do 31. októbra – termín na zaplatenie nedoplatku zo strany platiteľov poisťného alebo vrátenie preplatku zo strany zdravotných poisťovní

Postavenie úradu v procese ročného zúčtovania

Úrad vstupuje do procesu ročného zúčtovania iba v prípade vzniku sporu medzi jeho účastníkmi. Dôležitá je komunikácia medzi platiteľmi poisťného a zdravotnými poisťovňami.

1.2 Ročné zúčtovanie poisťného za rok 2005 – finančné vyjadrenie

Platitelia – nedoplatok **1.257.000.000,- Sk**
zdroje, ktoré doplatili platitelia zdravotným
poisťovňam ako dlžné poisťné

Platitelia – preplatok **272.000.000,- Sk**
zdroje, ktoré vrátili zdravotné poisťovne
platiteľom ako vrátenie poisťného odvedeného na viac

Štát - nedoplatok **412.000.000,- Sk**
zdroje, ktoré doplatí štát zdravotným poisťovňam
za svojich poistencov (poistencov štátu)

Celkový prínos do systému verejného zdravotného poistenia 1.397.000.000,- Sk

Prínos ročného zúčtovania do systému verejného zdravotného poistenia predstavuje takmer **1,4 miliardy korún.**

1.3 Plnenie povinností poistencami a platiteľmi poistného v prvom štvrtroku 2007

Zákon č. 580/2004 Z. z. stanovuje poistencom a platiteľom poistného povinnosti, ktoré sú povinní plniť voči zdravotnej poisťovni.

Zdravotné poisťovne v súlade so zákonom oznamujú úradu neplnenie povinností poistencami a platiteľmi poistného.

3.1 Najčastejšie porušenia poistencov v prvom štvrtroku 2007:

- povinnosť vrátiť preukaz poistenca pri zmene zdravotnej poisťovne alebo pri zániku zdravotného poistenia (napr. odchod za prácou do zahraničia)
viac ako 102 tisíc porušení – vyše 99.500 poistencov
- povinnosť zákonného zástupcu, alebo opatrovníka za poistenca vrátiť preukaz poistenca pri zmene zdravotnej poisťovne alebo zániku zdravotného poistenia
viac ako 38.300 porušení – 38.100 poistencov
- *tieto porušenia zahŕňajú aj prípady nezákonného prepoistenia (pozn.)*
- oznámiť zmenu platiteľa poistného (napr. ak SZČO ukončí živnosť)
skoro 41 tisíc porušení – 32.500 poistencov
- povinnosť oznámiť zdravotnej poisťovni vznik povinnosti štátu platiť za poistenca poistné (ak sa zaeviduje na úrade práce)
viac ako 27 tisíc porušení – skoro 27 tisíc poistencov

3.2 Najčastejšie porušenia platiteľov poistného v prvom štvrtroku 2007:

- povinnosť vypočítať a platiť preddavky na zdravotné poistenie
viac ako 463 tisíc porušení – 284 tisíc platiteľov
- vykazovať poistné príslušnej zdravotnej poisťovni
skoro 88.600 porušení – 53 tisíc platiteľov
- písomne oznámiť zdravotnej poisťovni zmenu platiteľa poistného, ak sa týka jeho zamestnancov, a počet zamestnancov (napr. prihlásenie/odhlásenie zamestnanca)
takmer 50 tisíc porušení – skoro 40.600 platiteľov

.3.3 V súlade so zákonom, **úrad** na základe návrhov zdravotných poisťovní **vydáva platobné výmery o pohľadávkach na poistnom** na zdravotné poistenie, ak platiteľ poistného porušil povinnosť vypočítať a včas zaplatiť preddavky na zdravotné poistenie.

V prvom štvrťroku 2007 úrad viedol takmer **2.500 konaní** vo veci pohľadávok na poistnom, pričom vydal **viac ako 1.600 platobných výmerov**

- **celková výška uplatnených pohľadávok** zdravotnými poisťovňami za prvý štvrťrok 2007 bola **83.600.000,- Sk, z toho dlžné poistné predstavuje takmer 50 miliónov korún**
- **do 31.12.2006** úrad vydal pre zdravotné poisťovne právoplatné platobné výmery v **celkovej sume 79.139.000 korún**

1.3.4 Pri zistení porušenia povinností platiteľmi poistného a poistencami, ktoré úradu oznamujú zdravotné poisťovne, **úrad môže** za porušenie povinnosti **uložiť pokutu**. Pri ukladaní pokút prihliada na závažnosť porušenia, dĺžku trvania a dôsledky porušenia. V závislosti od týchto okolností je určená aj výška pokuty.

- prvom štvrťroku 2007 úrad viedol skoro **1.800 konaní** vo veci uloženia pokuty a eviduje **takmer 1.660 právoplatných rozhodnutí o uložení pokuty**
- výška uložených pokút predstavuje **takmer 3 milióny korún**.

1.4 Dohľady v zdravotných poisťovniach v prvom štvrťroku

V prvom štvrťroku 2007 prebiehalo v zdravotných poisťovniach 9 dohľadov nad zdravotným poistením, z toho ukončené boli 3 dohľady, a v správnom konaní bola uložená sankcia v 2 prípadoch.

II. Dohľad nad nákupom zdravotnej starostlivosti

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v oblasti nákupu zdravotnej starostlivosti obdržal v priebehu **prvého štvrt'roka 2007** celkom **221** podaní fyzických a právnických osôb. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to **o 85 podnetov viac**, čo predstavuje **nárast o 62,5%**.

Obdobie	Počet podnetov	Zmena
štvrt'rok 2006	136	
štvrt'rok 2007	221 (185 podnetov)	nárast o 62,5%

2.1 Najčastejšie predmety podania

pacientov:

- ◆ poplatky za lieky a zdravotnícke pomôcky
- ◆ poskytnutie zdravotnej starostlivosti
- ◆ ambulantná starostlivosť: neoprávnené požadovanie úhrady od pacienta za úkony, ktoré sú plne hradené zákonom
- ◆ kúpeľná starostlivosť: nestačí sa realizovať návrh ak ide o prvú indikačnú skupinu, kde je potrebný schvaľovací pobyt

poskytovateľ'ov zdravotnej starostlivosti:

- ◆ problémy týkajúce sa zmluvných vzťahov medzi zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (zmluvné finančné objemy, problém uzatvárania zmlúv lekárov zo ZP najčastejšie pri špecializovanej ambulantnej starostlivosti cena za jednu ukončenú hospitalizáciu)

2.2 Stav podnetov (ukončené/v riešení)

K **31. 03. 2007** z celkového počtu **185** obdržaných podnetov bolo ukončených **108**, čo predstavuje **58,4 %**.

Stručný prehľad stavu podnetov za I. štvrťrok 2007 uvádzame v nasledovnej tabuľke:

Nákup ZS (ústredie + pobočky) I. štvrťrok 2007	Počet podnetov	% z celkového počtu podnetov (185)
Podnety – ukončené	108	58,4
z toho:		
opodstatnené	43	23,2
neopodstatnené	59	31,9
ad acta	4	2,2
stiahnuté pisateľom	2	1,1
Podnety – v riešení	62	33,5
Podania odstúpené mimo úrad	15	8,1
Počet obdržaných podaní celkom	185	100

III. Činnosť v oblasti výkonu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou obdržal od **1.1.2007 do 31.3.2007** celkovo **377** podaní, ktoré sa týkali oblasti dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti, z toho k **31.3.2007**:

- **370 podnetov (t.j. 98,1 %)** (zákon č.581/2004 Z.z. o dohľade)
- **7 sťažností (t.j.1,9 %)** (zákon č.152/1998 Z.z.)

Z celkového počtu **7 doručených sťažností bolo 7 (t.j.100%) ukončených k 31.3.2007**:

- **7 (100%) sťažností bolo odstúpených na priame vybavenie inému orgánu**

Z evidovaných 377 podaní bolo do 31.3.2007

- **216 (t.j. 61,4%) bolo ukončených**
- **161 (t.j. 42,7%) ostáva v riešení**

V I. štvrťroku 2006 ÚDZS prijal k 31.3.2006 celkovo 350 podaní v oblasti dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti, z toho k 31.3.2006 bolo:

- *325 podnetov (t.j. 92,9%) (zákon č. 581/ 2004 Z. z. o dohľade)*
- *25 sťažností (t.j. 7,1%) (zákon 152/1998 Z. z.)*

Teda v I. štvrťroku 2007 bolo evidovaných o 27 podaní viac, než I. štvrťroku 2006.

Z evidovaných 350 podaní bolo k 31.3.2006:

- *215 (t.j. 61,4%) ukončených*
- *135 (t.j. 38,6%) bolo v riešení*

3.1 Štruktúra predmetu podnetov a sťažností občanov k 31.3.2007:

V štruktúre predmetu sťažností a podnetov občanov prevláda:

- **179 (47,5%)** - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- **109 (28,9%)** - úmrtie pacienta
- **18 (4,8%)** - neetický prístup zdravotníckeho pracovníka k pacientovi

Štruktúra predmetu podnetov a sťažností občanov k 31.3.2006:

V štruktúre predmetu sťažností a podnetov občanov prevládala:

- 152 (43,4%) - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 70 (20%) - v súvislosti s úmrtím
- 22 (6,3%) - neetický prístup zdravotníckeho pracovníka k pacientovi

3.2 Štruktúra predmetu podnetov a sťažností občanov k 31.3.2007 po pobočkách:

V štruktúre predmetu sťažností a podnetov občanov prevláda:

Pobočka Bratislava:

- 43,5 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 26 - úmrtie pacienta

Pobočka Trnava:

- 17 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 16,5 - úmrtie pacienta

Pobočka Trenčín:

- 17,5 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 13 - úmrtie pacienta

Pobočka Nové Zámky:

- 29,5 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 25 - úmrtie pacienta

Pobočka Banská Bystrica:

- 18,5 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 20,5 - úmrtie pacienta

Pobočka Martin:

- 22 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 8,5 - úmrtie pacienta

Pobočka Košice:

- 28,5 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
- 27,5 - úmrtie pacienta

Pobočka Prešov:

- 26 - nespokojnosť s postupom pri liečbe
 - 18,5 - úmrtie pacienta
- ★ niektoré podania riešia viaceré oddelenia pobočiek súčasne (napr. 1 podanie je rozdelenie na 2, 3, prípadne viac častí – vtedy má každé oddelenie započítanú iba jednu časť - 0,5 ; 0,3...)

V porovnaní s rokom 2006 výrazne stúpol podiel podnetov týkajúcich sa úmrtí (o 9%)

Z celkového počtu 370 doručených podnetov bolo k 31.3.2007 celkovo :

- **209 (t.j.56,5%) ukončených**
- **126,5 (60,5%)** podnetov bolo riešených úradom v súvislosti so správnym poskytovaním zdravotnej starostlivosti, z toho:
 - **24 (19%) opodstatnených**
 - **102,5 (81%) neopodstatnených**
 - **62 (29,7%) podnetov bolo odstúpených mimo kompetencie úradu na ďalšie konanie**

V roku 2006 bolo k 31.3. z celkového počtu 325 doručených podnetov 191 (t.j.58,8%) ukončených:

- *87 (45,5%) podnetov bolo riešených úradom v súvislosti so správnym poskytovaním zdravotnej starostlivosti, z toho:*
- *20 (23%) opodstatnených*
- *67 (77%) neopodstatnených*
- *88 (46,1%) podnetov bolo odstúpených mimo kompetencie úradu na ďalšie konanie, z toho v troch prípadoch bol ten istý podnet postúpený na dve rôzne organizácie*

3.3 Prehľad riešených podnetov a sťažností pobočkami ÚDZS:

Z celkového počtu podaní bolo k **31.3.2007:**

- ústredím riešených spolu **47 (t.j. 12,5%)**
- pobočkami bolo riešených **330 podaní (t.j.87,5%)**

Z celkového počtu podaní k 31.3.2006:

- *ústredím riešených spolu 78 (t.j. 22,3%)*
- *pobočkami bolo spolu riešených 272 podaní (t.j. 77,7%).*

3.4 Prehľad a analýza prijatých podnetov v súvislosti s úmrtím

V prvom štvrtroku roku 2007 bolo prijatých celkovo **370 podnetov**, z toho **109 v súvislosti s úmrtím (29,4%)**.

V prvom štvrtroku 2006 bolo prijatých celkovo 325 podnetov z toho 70 podnetov v súvislosti s úmrtím (21,5%). Až 40% bolo výkonom dohľadu vyhodnotených ako opodstatnené.

Počet podnetov v roku 2006	Počet podnetov k 31.3 2006	Počet podnetov k 31.3.2007
1263	325	370
Počet úmrtí v roku 2006	Počet úmrtí k 20.3.2006	Počet úmrtí k 20.3.2007
273	70	109
Podiel úmrtí v %:		
21,6	21,5	29,4

Nárast počtu úmrtí v roku 2007 k roku 2006 (k 31.3.)
v %: o 55,7

3.5 Trestné oznámenia v oblasti zdravotnej starostlivosti

- 3 trestné oznámenia boli podané k 31.3.2007. *K 31.3.2006 kedy bolo podaných 8 trestných oznámení.*

3.6 Deti a dospelí

V období do 31.3.2007 bolo z celkového počtu 377 prijatých podaní 21 (t.j. 5,6%) podaní, ktoré sa týkali poskytovania zdravotnej starostlivosti deťom mladším ako 18 rokov.

3.7 Činnosť v oblasti bezpečnosti a ochrany práv pacientov

V rámci poradenskej a konzultačnej činnosti odboru bezpečnosti a ochrany práv pacientov úrad v prvom štvrtroku 2007 vybavil:

- **678** telefonických hovorov
- **120** písomných podaní

V dotazoch občanov dominovali otázky spojené s:

- vyberaním poplatkov (najmä za vystavenie rôznych potvrdení a prednostným objednávaním pacientov)
- výpisom a odovzdávaním zdravotnej dokumentácie
- rozsahom preventívnych prehliadok najmä vo vzťahu k práci
- sociálnou problematikou – priznávanie invalidných dôchodkov, opatrovateľskej starostlivosti
- problematikou súvisiacou so zmenou zdravotnej poisťovne
- nárokom na kúpeľnú starostlivosť
- nespokojnosťou s prístupom a správaním zdravotníckych pracovníkov

IV. Činnosť súdnolekárskych a patologicko-anatomických pracovísk

V prvom **štvrtroku 2007** bolo celkovo vykonaných **2 334 pitiev**. V porovnaní s prvým štvrtrokom 2006 sme zaznamenali nárast počtu vykonaných pitiev o 36 (vid'. tabuľka č. 1)

Tab. č. 1: Porovnanie počtu pitiev za I. štvrtrok 2006 a I. štvrtrok 2007

Pitvy	I. štvrtrok 2006	I. štvrtrok 2007
Patologicko-anatomické	814	858
Súdnolekárske	1152	1078
Súdne	332	398
Spolu	2298	2334

Na histologických úsekoch SLaPA pracovísk bolo spolu pripravených **23 945 bločkov** a z nich **24 105** histologických preparátov potrebných pre morfológickú diagnostiku ochorení u zomrelých.

Tab. č. 2: Porovnanie počtu toxikologických vyšetrení za I. štvrťrok 2006 a I. štvrťrok 2007

Toxikologické vyšetrenia z toho	I. štvrťrok 2006		I. štvrťrok 2007	
	Počet	%	Počet	%
u mŕtvych	29 172	70,55	28 956	69,95
u živých	12 178	29,45	12 440	30,05
Spolu	41 350	100,00	41 396	100,00

Na laboratórnych úsekoch SLaPA pracovísk sa vykonávajú aj histochemické, imunohistochemické a serologické vyšetrenia. Porovnanie počtu uvedených vyšetrení je v tabuľke č. 3.

Tab. č. 3: Porovnanie počtu ďalších vyšetrení vykonaných na laboratórnych úsekoch SLaPA pracovísk za I. štvrťrok 2006 a I. štvrťrok 2007

	I. štvrťrok 2006	I. štvrťrok 2007
Histochemické vyšetrenia	809	874
Imunohistochemické vyšetrenia	130	44
Serologické vyšetrenia	1807	2396

V prvom štvrťroku 2007 bolo na SLaPA pracoviskách úradu vykonaných **2 165** prehliadok mŕtvych.

Úrad v súvislosti s výkonom prehliadky mŕtvych tiel v rámci výkonu dohľadu na mieste vydal za I. štvrťrok 2007 **pre obhliadajúcich lekárov 82 nových poverení na výkon prehliadky mŕtveho tela** a zároveň vykonal odborné školenia pre obhliadajúcich lekárov.

Úrad spolupracuje na činnosti výučbových základní lekárskech fakúlt v SR v odboroch patologická anatómia a súdne lekárstvo hlavne tým, že vytvára na svojich súdnolekárskych a patologicko-anatomických pracoviskách podmienky pre pregraduálnu výučbu študentov.